

BUPROPION BIJ ROOKSTOP

Bupropion (amfebutazon, ZYBAN) is sedert september 2000 in België beschikbaar als hulpmiddel bij rookstop [zie Folia oktober 2000, en Folia juni 2001 in verband met ongewenste effecten]. In de loop van 2001 ontstond onrust over de veiligheid van bupropion, dit naar aanleiding van een aantal meldingen van ernstige ongewenste effecten, waarvan sommige met fatale afloop. Vele van deze meldingen kwamen uit het Verenigd Koninkrijk, en de *Medicines Control Agency*, de bevoegde gezondheidsinstantie aldaar, publiceerde recent (8 april 2002) een stand van zaken [via <http://www.mca.gov.uk>]. Het geneesmiddelenbewakingscentrum in het Verenigd Koninkrijk ontving tot op dat ogenblik 58 rapporten van vermoede ongewenste effecten met fatale afloop. Het ging daarbij vooral om myocardinfarct en cerebrovasculair accident. Hoewel een oorzakelijk verband met bupropion niet uitgesloten kan worden, kan het overlijden in de meeste gevallen mogelijk verklaard worden door de aanwezigheid van onderliggende aandoeningen (b.v. hart- en vaatziekte).

Het geneesmiddelenbewakingscentrum in het Verenigd Koninkrijk ontving ook meerdere rapporten van convulsies waarvoor een verband met bupropion vermoed wordt, en in ongeveer de helft van die gevallen waren antecedenten van convulsies of risicofactoren voor het optreden ervan, aanwezig. Ook het Belgisch Centrum voor Geneesmiddelenbewaking ontving dergelijke meldingen [zie Folia juni 2001]. De *Medicines Control Agency* herinnert aan de contra-indicaties van bupropion: epilepsie, boulemie of anorexie (of antecedenten van deze aandoeningen), aanwezigheid van hersentumor, en bruuske ontwenning van alcohol of benzodiazepines. Bupropion wordt ook best niet voorgeschreven in aanwezigheid van risicofactoren, b.v. behandeling met andere geneesmiddelen die de convulsiedrempel verlagen (o.a. antidepressiva, neuroleptica, theofylline, tramadol, chinolonen) en alcoholisme; de dosis bupropion mag bij dergelijke patiënten in geen geval meer dan 150 mg per dag bedragen.

Regelmatig wordt de vraag gesteld of ook andere antidepressiva kunnen gebruikt worden als hulpmiddel bij rookstop. Bupropion kan farmacologisch gezien inderdaad geclassificeerd worden als een antidepressivum: in de Verenigde Staten is bupropion sedert 1985 aanvaard voor de behandeling van depressie. De *Cochrane Collaboration* voerde een analyse uit van de beschikbare gerandomiseerde studies met antidepressiva (bupropion, nortriptyline, fluoxetine, moclobemide, sertraline, venlafaxine) als hulpmiddel bij rookstop. Enkel voor nortriptyline (in twee studies tot 75 mg p.d., in een derde studie tot 100 mg p.d.) en voor bupropion blijkt er evidentie te bestaan voor een gunstig effect [Hughes et al.: Antidepressants for smoking cessation (Cochrane Review). In: *The Cochrane Library*, Issue 1, 2002. Oxford: Update software]. De onderzoekers besluiten evenwel dat het niet duidelijk is of deze effecten specifiek zijn voor deze twee geneesmiddelen, dan wel of het effect ook met andere antidepressiva zou optreden.